

Мехбалієва Наталія Анатоліївна

фахівець I категорії

Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ)

ПРОФЕСІЙНА АДАПТАЦІЯ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ПІДГОТОВКИ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНОГО ФАХІВЦЯ (СПЕЦІАЛІСТА)

Сільськогосподарське виробництво є основою життя людей. Для забезпечення стабільного розвитку аграрного виробництва велике значення має розробка та запровадження технологічних, технічних та організаційно-економічних заходів, а також економічних механізмів регулювання розвитку галузі.

Не дивлячись на певні періоди піднесення сільськогосподарського виробництва, воно ще в значній мірі відстає від рівня розвитку цієї галузі в розвинутих країнах Європи та США.

Подолання кризового стану в сільському господарстві можливе при поєднанні зусиль держави, керівників і спеціалістів, працівників підприємств всієї сфери АПК. Високоєфективне виробництво можливе при забезпеченні сільськогосподарських підприємств висококваліфікованими керівниками і спеціалістами. Тому теоретична і практична підготовка майбутніх аграріїв повинна відповідати вимогам ринкової економіки [1, с.9-10].

Специфіка аграрного навчального закладу диктує й специфіку педагогічних умов професійної адаптації. Крім того, професійна адаптація в процесі навчання, має свої особливості, спричинені навчально-виховним простором навчального закладу, головна місія якого полягає у прищепленні теоретичних і практичних знань, умінь та навичок, але не в адаптації до безпосереднього професійного середовища. До того ж, адаптація до професійної діяльності у навчальному закладі може бути лише адаптацією до професійної діяльності загалом, без урахування конкретного місця роботи агронома. Зауважимо також, що далеко не всі випускники аграрних спеціальностей після завершення навчання приходять на роботу в аграрний

сектор; тому професійна адаптація до діяльності агронома у ЗВО має відносний і узагальнений характер [2, с.90-92].

На формування педагогічних умов адаптації майбутніх агрономів до професійної діяльності у навчально-виховному процесі ЗВО впливають і зовнішні, і внутрішні чинники. Зовнішніми чинниками виступають соціально-економічні проблеми і запити сучасного агропромислового комплексу, місце (рейтинг) аграрної освіти відносно інших галузевих ЗВО, розміщення спеціалізації агронома в структурі ринку праці. До внутрішніх чинників належить зміст і структура навчально-виховного процесу в аграрному виші, особистісні мотиви студента на отримання професії агронома і практичну професійну адаптацію, можливості ЗВО сприяти професійній адаптації майбутніх агрономів та ін. [3, с.223-225].

Всі висловлені вище зауваження мають значення для формулювання педагогічних умов підготовки спеціаліста. Ми формуємо педагогічні умови як гіпотезу, тобто гіпотетично передбачаємо, що їх реалізація має привести до зростання ефективності моделі чи технології професійної адаптації майбутніх агрономів.

Від нинішніх випускників, вимагається знання новітніх світових технологій, наукового підходу до програмування врожаю, у вирішенні найважливішої проблеми сьогодення – розширеного відтворення родючості ґрунтів, більше самостійності, ініціативи, винахідливості, творчого підходу до вирішення питань організації і планування сільськогосподарського виробництва з метою досягнення максимальної прибутковості кінцевих його результатів. Агро-випускник володіє знаннями щодо розробки технологій та заходів із поліпшення якості ґрунтів, агрохімічного обслуговування господарств, моніторингу продукції при застосуванні добрив, прогнозування ринків засобів хімізації та їх агрохімічної і економічної ефективності. По закінченню навчання випускники, зокрема агробіологічного факультету НУБіП України працевлаштовуються в аграрних підприємствах різних форм власності. Щорічно збільшується відсоток випускників, які ще під час навчання проходять виробничу практику в провідних

аграрних компаніях, таких як Сінгента, Байер, Лімагрейн, Евраліс та ін., що працюють в Україні, а після закінчення навчання в університеті, влаштовуються на постійну роботу в якості фахівців-агрономів, завідувачів дослідного поля, завідувачів колекційно-дослідного поля, завідувачів агрохімічної лабораторії, завідувачів біологічної лабораторії, агроном-насінневод, агрохіміків, агроном-хмеляр, агроном-плодівник, агроном-овочівник, агроном-льонар, агроном-насінневод, агроном з кормовиробництва, завідувачів підсобного сільського господарства, завідувачів агрохімічного кабінету, завідувачів розсадника, технологів з агрономії, бригадирів дільничої бригади, приймальників, здавальників харчової продукції, спеціалістів дорадницької служби, завідувачів лабораторії якості сільськогосподарської продукції, фермерів з вирощування сільськогосподарських культур.

Росте зацікавленість агро-випускниками з боку провідних агрохолдингів. Щорічно частина випускників працевлаштовується в господарствах, що входять до складу компаній таких, як Кернел, Миронівський хлібопродукт, Індустріальна молочна компанія, «Сварог Вест Груп» і ін.

Отже, можна стверджувати, що професійна адаптація в процесі навчання, має свої особливості, спричинені навчально-виховним простором навчального закладу, головна місія якого полягає у прищепленні теоретичних і практичних знань, умінь та навичок.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ільчук М. Організація і планування сільськогосподарського виробництва. / М. Ільчук, Л. Зрібняк – Вінниця: Нова Книга, 2008 – 456 с.
2. Романова М. Адаптація студента коледжу як аспект моніторингу навчального процесу / М. Романова // Молодь і ринок №1 (84), 2012 С.89-92.
3. Шевчук І. Процеси адаптації першокурсників на початковому етапі навчання / І. Шевчук // Вісник Львівського університету. Серія педагогіка. – 2005. – Вип. 19. – Ч.2. – С.222-228.